

PRAKTIČNA AKTIVNOST: KOMPAS SAMOODLOČANJA

Avtorji: Marco Cadavero and David Vagni (CML) **Avtorja:** Marco Cadavero and David Vagni (CML)

Okvir kompetenc EntreComp: Načrtovanje in upravljanje

Namen

Prejemniki so dijaki srednjih šol ali osebe v prvih letnikih visokošolskega izobraževanja, ki se morajo naučiti večje avtonomije pri načrtovanju in vodenju študija in prihodnjega dela.

Učni rezultati

Razviti racionalen akcijski načrt za sprejemanje odločitev z ocenjevanjem: prednosti, slabosti, učnih koordinatorjev/ olajševalnih dejavnikov in ovir.

Opis dejavnosti in vaje

Prvi korak

Razlaga

Odločanje in izbiranje je lahko težavno, zlasti če nismo v stiku s svojimi čustvi in vrednotami ali če imamo težave z organizacijo in upravljanjem svojih misli. Zato je lahko koristno uporabiti orodje, ki nam pomaga ovrednotiti različne možnosti in izbrati tisto, ki najbolj ustreza našim ciljem in interesom. Kompas za sprejemanje odločitev uporablja "Moj kompas", ki osebi pomaga pri sprejemanju odločitev. "Moj kompas" je metoda coachinga, ki temelji na konceptu notranjega kompasa, tj. sposobnosti, da se v življenju orientiramo tako, da sledimo svojim osebnim vrednotam. Pomaga pri sprejemanju odločitev, kot so: "Ali naj grem na zabavo?" "Ali naj zamenjam šolo?" "Ali naj sprejmem

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

to ponudbo za službo?"

Če želite uporabiti **kompas za sprejemanje odločitev**, si morate predstavljati prihodnost, ki jo želite uresničiti, in odgovoriti na štiri vprašanja:

1. Katero so prednosti tega prihodnjega scenarija? Prednosti so pozitivni učinki tega vedenja, dejanja ali situacije. Naštevajo prednosti, ki bi jih pridobili z izbiro te določene možnosti, tako na osebni kot na poklicni ravni. Če si na primer zamislimo, da bi v prihodnosti zamenjali šolo, so prednosti lahko naslednje:

spoznavanje novih ljudi, študij zanimivejših predmetov, več priložnosti za rast, več denarja, priateljstva, srečanje z zanimivo osebo, branje nečesa, kar vam je všeč, itd.

2. Kakšne so slabosti? Slabosti so negativni učinki tega vedenja, dejanja ali situacije. Gre za naštevanje slabosti ali tveganj, ki bi jih imeli, če bi izbrali to določeno možnost, tako na osebnem kot na poklicnem področju. Če si na primer predstavljate, da boste v prihodnosti zamenjali šolo, so lahko slabosti naslednje: zapustitev običajnih priateljev, prilagajanje na novo okolje, soočanje z novimi težavami, izguba denarja, izguba priatelja, izguba časa, opravljanje nečesa, kar vam ni všeč.

3. Kaj so posredniki? Posredniki so ljudje, institucije ali instrumenti, ki vam lahko pomagajo rešiti situacijo. Navedli naj bi vire ali pogoje, ki bi spodbudili uresničitev določene možnosti, bodisi na osebni bodisi na poklicni ravni. Če je na primer zamišljena prihodnost zamenjava šole, so lahko posredniki: podpora družine, dobro ozadje, dobra motivacija, mama, moj priatelj, telefon, očala, učitelj v šoli.

Kaj so ovire? Ovire so ljudje, institucije ali instrumenti, ki otežujejo doseganje cilja. Gre za naštevanje ovir ali omejitvev, ki bi ovirale uresničitev določene možnosti, bodisi na osebni bodisi na poklicni ravni.

Če je na primer vaša zamišljena prihodnost zamenjava šole, so lahko ovire naslednje: imeti finančne omejitve, logistične težave, strahovi ali negotovost.

Drugi korak

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Izberite primer izbire (npr. ali iti na šolsko zabavo ob koncu leta ali sprejeti delovno mesto pripravnika):

1. Sprejemanje odločitev s kompasom.
2. Na sever napišite "prednosti", na jug "slabosti", na zahod "posrednike" in na vzhod. "ovire".
3. Začnite s prednostmi in jih zapишite na Moj kompas ter jih ocenite od 1 do 5.
4. Na Moj kompas napišite slabosti in jih ocenite od 1 do 5.
5. Na moj kompas postavite "posrednike" in jih ocenite od 1 do 5.
6. Ovire postavite na moj kompas in jih ocenite od 1 do 5.
7. Postavite naslednja vprašanja: Ali so slabosti res slabosti ali le ovire (ki jih lahko "odstranim" ali se z njimi spoprimem)? Ali so prednosti večje ali manjše slabosti? Kaj lahko posredniki storijo, da bi povečali prednosti ali zmanjšali slabosti?
8. V SV oktant svojega kompasa vpišite možna dejanja, s katerimi lahko vaše ovire zmanjšajo vrednost prednosti (nasilnež me lahko zapre v omaro, ne da bi dovolil videti moje prijatelje, moji konkurenti lahko naredijo boljši izdelek, zaradi česar izgubim delček trga).
9. V oktant SE v polju Moj kompas vpišite možna dejanja, ki jih lahko naredijo vaše ovire, da se poveča vrednost slabosti (nasilnež me lahko brcne, če me vidi na zabavi, hrup je lahko glasnejši, kot ste pričakovali).
10. V oktant JZ vpišite možna dejanja, ki jih lahko storijo vaši posredniki, da bi zmanjšali vrednost Slabosti (prijatelj me lahko pokliče vsak dan, tudi če sem daleč, lahko nosim slušalke, da zmanjšam hrup itd.)
11. V SZ oktant vnesite možne ukrepe, ki jih lahko vaši posredniki naredijo za povečanje vrednosti prednosti (kaj lahko naredijo, da bo nekaj boljše? Prijatelj me lahko predstavi novim prijateljem, po kinu lahko grem na večerjo itd.)
12. Premaknite prednosti in slabosti glede na možna dejanja posrednikov in ovir.

Vprašanja: Ponovno si oglejte prednosti in slabosti, kako to spremeni situacijo?

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Tretji korak

Izvedite naslednje vaje:

1. Ustvarite dve situaciji modela in vsakemu učencu dajte nalog, da ju reši.
2. Ustvarite tretjo situacijo modela, razdelite učence v skupine po 4 do 6 oseb in jim dajte nalog, da jo rešijo skupaj.
3. Razdelite učence v pare, naj vsak ustvari situacijo in naj si pomagajo pri reševanju izbranih situacij.
4. Učencem dodelite reševanje situacije za odločanje, ki se pojavi v naslednjem tednu.

Metodologija

Individualne vaje in vaje v majhnih skupinah, z razlago in modeliranjem mediatorja, sodelovalnim učenjem in izvajanjem projekta.

Podporni viri

[My Compass](#)

Trajanje: 1 uro

Stopnja/Nivo/ usposobljenosti: EQF = 3

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Instructions for project partners on how to fill in the template

Practical activities can be connected to a model lesson or be autonomous, but still connected to the competence of EntreComp. The reason is that we will have different partners developing Practical activities, wherein they have not created the Model lesson. It is crucial to maintain always a link between Model lesson and Practical activities.

- Max length: 2 -2.5 pages.
- Font: Calibri, size 12
- Spacing : 1.5

Navodila za projektne partnerje, kako izpolniti predlogo

Praktične dejavnosti so lahko povezane z vzorčno učno uro ali samostojne, vendar še vedno povezane s kompetencami programa EntreComp. Razlog za to je, da bomo imeli različne partnerje, razvijali praktične dejavnosti, pri čemer niso pripravili vzorčne lekcije. Bistveno je, da se vedno ohrani povezava med vzorčno učno uro in praktičnimi dejavnostmi.

- Največja dolžina: 2 do 2,5 strani.
- Pisava: Calibri, velikost 12.
- Razmiki: 1,5

Authors: Names and organisation of the authors **Avtorji:** Imena in organizacija avtorjev

EntreComp Competence Framework: Indicate the reference competence of EntreComp

[i.e: This practical activity helps develop the following skill: Make decisions dealing with uncertainty, ambiguity, and risk.]

Okvir kompetenc EntreComp: Ta praktična dejavnost pomaga razviti naslednjo spremnost: Navedite referenčno kompetenco EntreComp [npr.: Ta praktična dejavnost pomaga razviti naslednjo spremnost: Sprejemanje odločitev v zvezi z negotovostjo, dvoumnostjo in tveganjem.]

Purpose and recipients **Namen in prejemniki**

Explain: what is this practical activity for? Why is it useful? Where can learners apply these skills? Whom is this lesson useful for? Who are the main recipients?

Pojasnite: čemu je namenjena ta praktična dejavnost? Zakaj je koristna? Kje lahko učenci

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

uporabijo te spretnosti? Za koga je ta učna ura koristna? Kdo so glavni prejemniki?

Learning outcomes Rezultati učenja/Učni dosežki

Description of the expected behaviours at the end of the lesson; what individuals know, understand and are able to do at the end of the learning process.

[Use an infinite verb, an object, describe the context, conditions, tools used, and anything that helps describe with precision the expected behaviour.

Opis pričakovanega vedenja ob koncu učne ure; kaj posamezniki vedo, razumejo in so sposobni narediti ob koncu učnega procesa.

[Uporabite nedoločni glagol, predmet, opišite kontekst, pogoje, uporabljenia orodja in karkoli, kar pomaga natančno opisati pričakovano vedenje.

Description of the activities and exercises Opis dejavnosti in vaj

Step 1 - Presentation

What learning mediator says, explains or does, like giving assignments, organising the setting etc.

Step 2 – Learners' activities

Description of what the learners do: if it can help, take some hints from Bloom taxonomy activities description (see attachment).

Describe the activities, splitting them into a sequence of different tasks.

Step 3 – Assessment

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Describe how you verify that learning outcomes are achieved at the end of the activity. Assessment can be carried out during the activities, for example using some prepared performance check lists, already containing the descriptors/indicators of each behaviour. But in general, everybody is free to choose the best assessment method and tools.

Here below an example used for training courses in VE. Describe:

- Object of the assessment: a behaviour, a technical, social, soft, ... competence
- How the assessment / test will be performed
- What will the learners receive for carrying out the performance: instructions, tools, equipment, materials etc
- Evaluation criteria, performance indicators and descriptors
- Evaluation team, who is going to make the assessment.

Korak 1 - Predstavitev

Kaj učni mediator pove, razloži ali naredi, na primer da naloge, organizira okolje itd.

Korak 2 - Dejavnosti učencev

Opis tega, kaj učenci počnejo: če vam lahko pomaga, si pomagajte z nekaj namigi iz opisa dejavnosti po Bloomovi taksonomiji (glejte prilogo).

Dejavnosti opišite tako, da jih razdelite na zaporedje različnih nalog.

Korak 3 – Ocenjevanje

Opišite, kako ob koncu dejavnosti preverite, ali so bili učni rezultati doseženi. Ocenjevanje lahko izvajate med dejavnostmi, na primer z uporabo vnaprej pripravljenih kontrolnih seznamov uspešnosti, ki že vsebujejo opisnike/kazalnike posameznega vedenja. Na splošno pa lahko vsak sam izbere najboljšo metodo in orodja za ocenjevanje.

Spodaj je primer, ki se uporablja pri usposabljanju v VE. Opišite:

- Predmet ocenjevanja: vedenje, tehnična, socialna, mehka ... kompetenca.

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

- Kako se bo ocenjevanje/preizkus izvajal ?
- Kaj bodo učenci prejeli za izvedbo: navodila, orodja, opremo, materiale itd. ?
- Merila za ocenjevanje, kazalniki uspešnosti in deskriptorji .
- Ocenjevalna skupina, ki bo izvedla ocenjevanje.

Methodology Metodologija

Briefly describe the teaching and learning strategies, i.e., project-based learning, role play, cooperative learning, project work, case study, modelling etc., applied to motivate, customize, manage and assess all participants' learning.

Na kratko opišite strategije poučevanja in učenja, tj. projektno učenje, igranje vlog, sodelovalno učenje, projektno delo, študije primerov, modeliranje itd., ki se uporabljajo pri motiviranju, prilagajanje, upravljanje in ocenjevanje učenja vseh udeležencev.

Supporting resources Dodatni viri

Tutorials, videoclips, apps, tools, specific equipment, objects etc that can be used for the implementation of the activities.

Učne naloge, videoposnetki, aplikacije, orodja, posebna oprema, predmeti itd., ki se lahko uporabljajo za izvajanje dejavnosti.

Duration: X hour(s) Trajanje: neznano število ur

Competence level: EQF X (from 1 to 8) or other classification

Having in mind the different learning styles and students' capabilities, define the levels of competence in terms of:

- a) autonomy and responsibility using [EQF levels](#): the core of the EQF is its eight reference levels defined in terms of learning outcomes, i.e. knowledge, skills and autonomy-responsibility. (see also attachment)
- b) other international recognised classification, if EQF si not applicable.

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Stopnja usposobljenosti: EQF X (od 1 do 8) ali druga klasifikacija

Ob upoštevanju različnih učnih stilov in zmožnosti učencev opredelite ravni kompetenc glede na:

- A) samostojnost in odgovornost z uporabo ravni EOK: bistvo EOK je osem referenčnih ravni, ki so opredeljene glede na učne dosežke/rezultate/, tj. znanje, spretnosti in samostojnost-

odgovornost. (glej tudi prilogo)

- B) druga mednarodno priznana klasifikacija, če se EQF ne uporablja.

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.